

Jan Spit

Onderzoeksverantwoording AVO'95

INHOUD

1	INLEIDING	5
2	BESCHIKBAARSTELLING VAN GEGEVENS	6
3	VRAAGSTELLING AVO'95	7
3.1	Doel van het onderzoek	7
3.2	Onderwerpen	7
4	ONDERZOEKSMETHODE	9
4.1	Steekproef	9
4.2	Verzameling van gegevens	9
4.3	Veldwerkperiode en gegevensverwerking	10
5	RESPONS, NON-RESPONS	11
5.1	Initiële non-respons	11
5.2	Partiële non-respons	12
6	WEGING EN OPHOGING	13
6.1	Weging van personen	13
6.2	Weging van huishoudens	15
7	OPZET MICRO-DATABESTAND AVO'95	16
8	LITERATUUR	18
	BIJLAGEN	19
A	ENQUÊTE-INSTRUCTIE	
B	H-VRAGENLIJST (HUISHOUDEN)	
C	V-VRAGENLIJST (VOLWASSENEN)	
D	J-VRAGENLIJST (JEUGD)	
E	KAARTENBOEK	

1 INLEIDING

Het Aanvullend Voorzieningengebruik Onderzoek 1995 (AVO'95) is in het najaar van 1995 uitgevoerd in opdracht van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) te Rijswijk. De gegevensverzameling is verzorgd door de GfK Interact te Dongen.

Deze publicatie dient als een technische toelichting op de opzet van het AVO'95 en het bijbehorende onderzoeksbestand. Een integrale publicatie van de uitkomsten van het AVO door het SCP wordt niet voorzien. Dit hangt samen met de functie die het AVO binnen het bureau is toebedeeld. Het AVO is een belangrijke gegevensbron, waaruit voor een veelheid van probleemstellingen geput kan worden. De in het AVO verzamelde informatie vormt een aanvulling op andere gegevensbronnen, veelal van het Centraal Bureau voor de statistiek (CBS). Het integraal rapporteren van de uitkomsten maakt geen onderdeel uit van het SCP-werkprogramma.

Het is voor de vijfde keer dat een AVO werd gehouden. De vorige AVO's vonden plaats in 1979, 1983, 1987 en 1991. Hoewel het AVO'95 qua opzet een herhaling is van de vorige AVO's richt het onderzoek zich maar ten dele op een herhaling van dezelfde vraagstellingen op een recenter tijdstip. De keuze van onderwerpen wordt mede bepaald door het lopende werkprogramma van het bureau (SCP 1996). Wel is de onderzoeksmethodiek, een combinatie van mondelinge en schriftelijke ondervraging van huishoudens, ongewijzigd.

Ten behoeve van de rapportage 'gehandicapten' is er uit het GfK scriptpanel op grond van een opsporingsvraag naar handicaps een steekproef getrokken van ca. 1.000 huishoudens, die dezelfde vragenlijsten moesten beantwoorden als de deelnemers van het 'reguliere' AVO. Deze huishoudens zijn niet in het AVO-bestand opgenomen.

Ten behoeve van de rapportage 'ouderen' is er net als in 1991 een apart onderzoek gehouden onder de bewoners van bejaardenoorden, ditmaal uitgebreid met de bewoners van verpleeghuizen en de oudere bewoners van psychiatrische inrichtingen. In dit onderzoek zijn een groot aantal vragen opgenomen die overeenkomen met die uit het reguliere AVO. Ook deze personen zijn niet in het AVO-bestand opgenomen.

Deze onderzoeksverantwoording zal verder alleen het reguliere AVO behandelen.

2 BESCHIKBAARSTELLING VAN GEGEVENS

Over het gebruik en de beschikbaarstelling van het AVO'95 zijn afspraken gemaakt met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Het CBS heeft zich bereid verklaard de taak met betrekking tot de landelijke informatieverzorging van het AVO'95 aan belangstellende derden op zich te nemen. In dit kader is het volledige AVO'95 micro-databestand in mei 1996 geleverd aan het CBS.

Bij het verschaffen van tabellen en gegevens op basis van het AVO'95 micro-databestand zullen dezelfde richtlijnen worden gehanteerd als bij de persoons- en gezinsenquête van het CBS.

Inlichtingen over de beschikbaarstelling van gegevens worden verschaft door de heer Joop Singeling, doorkiesnummer 070-3375600.

Tevens zijn er bij het CBS plannen om in de tweede helft van 1996 op basis van het AVO'95 een aantal deelpublicaties te laten verschijnen met een overzicht van uitkomsten.

Op de levering van het volledige micro-databestand aan derden berust een embargo van circa anderhalf jaar. Met ingang van 1 juli 1997 zal het volledige basisbestand van het AVO'95 ten behoeve van verder wetenschappelijk onderzoek voor derden beschikbaar komen via het Steinmetzarchief te Amsterdam. De vorige AVO's, AVO'79, AVO'83, AVO'87 en AVO'91, zijn daar reeds verkrijgbaar.

3 VRAAGSTELLING AVO'95

3.1 Doel van het onderzoek

Het onderzoek is opgezet voor het verkrijgen van inzicht in het gebruik van een groot aantal maatschappelijke en culturele voorzieningen door de Nederlandse bevolking.

Het gebruik van voorzieningen wordt in verband gebracht met kenmerken van huishoudens en personen.

Het onderzoek richt zich daarom zowel op meting van het gebruik van voorzieningen als op meting van een breed scala van kenmerken die een huishouden en de individuele personen binnen een huishouden karakteriseren. Vrij uniek is dat zowel informatie van het huishouden als geheel als van alle leden afzonderlijk wordt verzameld en met elkaar in verband kan worden gebracht.

De keuze van onderwerpen of thema's die in het AVO aan de orde komen is altijd mede bepaald door de eisen van een aantal actuele projecten en onderzoeksvraagstellingen die op het lopende werkprogramma van het SCP staan (SCP 1996). Naast dit uitgangspunt speelt de continuïteit in de vraagstelling ten behoeve van trend- en tijdreeksanalyse een belangrijke rol.

3.2 Onderwerpen

De inhoud van de vragenlijst is globaal weergegeven in de volgende tabel, die tevens de rubriekindeling van de vragenlijsten weerspiegelt.

Tabel 1 Onderwerpen in de vragenlijst AVO'95

rubriek AVO'95	lijst	vraagnr.
HUISHOUDSAMENSTELLING	H	1 - 4
STIEFKINDEREN	H	5
WONEN	H	6- 42
MILIEU	H	43 - 46
PERSOONLIJKE VERZORGING EN VERPLEGING	H	47 - 57
HUISHOUDELIJKE HULP EN VERZORGING	H	58 - 67
KINDEROPVANG	H	68 - 76
SCHOOL	H	77 - 85
VOORTGEZET- EN HOGER ONDERWIJS	H	86 - 94
INKOMEN	H	95 - 99
MEDEWERKING PERSOONLIJKE VRAGENLIJSTEN	H	100- 102
SPORTACTIVITEITEN	V,J	1 - 7
RECREATIEVE VOORZIENINGEN	V,J	8 - 29
CULTURELE VOORZIENINGEN	V,J	30 - 67
MEDIA	V,J	68 - 85
CULTURELE ACTIVITEITEN	V,J	86 - 91
CULTUURPARTICIPATIE OUDERS	V,J	92- 95
ONDERWIJS	V,J	96 - 116
OPLEIDING	V	117 - 119
MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING	V	120 - 126
POLITIE EN RECHTSHULP	V	127 - 137
MEDISCHE DIENSTVERLENING	V,J	138 - 147
HULPBEHOEFTE	V,J	148 - 163
KERKELIJKE GEZINDTE	V,J	164
ETNISCHE ACHTERGROND	V,J	165 - 169
BEZOEKOUDE	V	170 - 171
LIDMAATSCHAP VAN VERENIGINGEN OF ORGANISATIES	V,J	172
BEROEP	V	173 - 194
ARBEIDSONGESCHIKTHEID	V	195 - 204
INKOMEN	V	205 - 238

H = Huishoudensformulier

V = Volwassenenformulier (16 jaar en ouder)

J = Jongerenformulier (6-15 jaar)

Een alfabetisch overzicht van de belangrijkste voorzieningen en achtergrondkenmerken wordt

gegeven in tabel 2.

Tabel 2 Overzicht van voorzieningen en achtergrondkenmerken

voorzieningen	achtergrondkenmerken
- culturele activiteiten	- activiteit/werkzaamheid
- culturele voorzieningen	- beroep
- dienstcentra bejaarden	- bronnen van inkomen
- hulpbehoefte	- burgerlijke staat
- kinderopvang	- etnische achtergrond
- kruiswerk	- geboortedatum
- maatschappelijke dienstverlening	- geslacht
- media (waaronder bibliotheken)	- inkomen
- medische dienstverlening	- kerkelijke gezindte
- onderwijs, cursussen	- lidmaatschap verenigingen
- persoonlijke verzorging en verpleging	- opleiding
- politie en rechtshulp	- pensioenvoorziening
- recreatieve voorzieningen	- relatie tot hoofd huishouden
- school	- samenstelling huishouden
- sportactiviteiten	- werktijd in uren
- studieregelingen	- woonplaats
- wonen	- ziektekostenverzekering

4 ONDERZOEKSMETHODE

4.1 Steekproef

De populatie waarover in het AVO statistische informatie dient te worden verzameld, bestaat uit huishoudens, waartoe zowel alleenstaanden (eenpersoonshuishoudens) als meerpersoonshuishoudens worden gerekend (voor definitie van huishouden zie bijlage 1 enquête-instructie).

Het AVO'95 is een landelijk steekproefonderzoek bij huishoudens.

Het steekproefkader werd gevormd door een subkader van het PTT-afgiftepuntenbestand. Dit subkader omvat de adressen en afgiftepunten van huishoudens in hoogbouw, laagbouw, winkels met bewoning en woonschepen.

Van de steekproef zijn uitgesloten:

- de bevolking in inrichtingen of tehuizen (te weten: psychiatrische ziekenhuizen, zwakzinnigeninrichtingen en verpleeghuizen), en
- de zogenoemde varende en rijdende bevolking.

Gesprekken met bewoners van een verzorgingstehuis werden niet in het reguliere AVO gevoerd. Zodra duidelijk werd dat de benaderde hiertoe behoorde werd het gesprek beëindigd.

De steekproeftrekking is gebaseerd op een *netto-respons van circa 6.500 huishoudens* (= circa 15.000 personen van 6 jaar of ouder). Dat is 1 op de 1.000 huishoudens in Nederland. Deze steekproefomvang is vastgesteld om nog zinvol informatie te kunnen verzamelen over een aantal kleinere voorzieningen. Van elk huishouden dient verder een complete set vragenlijsten aanwezig te zijn.

Om daarop uit te komen is de bruto-steekproefomvang geraamd op 10.500 huishoudens (uitgaande van een respons van 70% en een afval van 10% wegens niet bewoond, taalproblemen, e.d.).

Om de respons te bevorderen zijn de volgende maatregelen genomen:

- De vragenlijsten zijn evenals in 1979, 1983, 1987 en 1991 onderworpen aan een proefonderzoek. Aanpassingen en wijzigingen zijn in de definitieve vragenlijsten verwerkt.
- Naar alle adressen is een introductiebrief en brochure van het SCP gezonden. Hierin werd het doel van het onderzoek uiteengezet en werd de komst van een enquêteur of enquêtrice aangekondigd.
- Voor de enquêteurs en enquêtrices werden mondelinge instructiebijeenkomsten belegd.
- Bij geen gehoor op een adres is niet volstaan met twee herbezoeken, maar zijn er tot maximaal 15 contactpogingen geweest.
- Deelnemende huishoudens ontvingen een kleine attentie in de vorm van een pennenset.

4.2 Verzameling van gegevens

Het onderzoek bestaat uit een combinatie van mondelinge en schriftelijke ondervraging.

Er zijn drie soorten vragenlijsten.

1. *Vragenlijst met aanduiding H (Huishoudensformulier)*

Bestemd voor invulling door de enquêteur/trice via mondelinge ondervraging van het hoofd van het huishouden of zijn/haar echtgeno(o)t(e)/vaste partner. Via de H-vragenlijst worden gegevens die het gehele huishouden betreffen vastgelegd. Bij wijze van experiment heeft GfK Interact bij ca. 200 huishoudens dit formulier met behulp van de computer (CAPI) afgenomen. De data-entry van alle huishoudformulieren is ook uitgevoerd met behulp van het

CAPI- programma.

2. *Vragenlijst met aanduiding V (Volwassenen-vragenlijst)*
Bestemd voor schriftelijke invulling door elk van de leden van het huishouden in de leeftijdsklasse van 16 jaar en ouder (geboren in 1979 of eerder). Via de V-vragenlijst worden gegevens die betrekking hebben op personen binnen het huishouden vastgelegd.
3. *Vragenlijst met aanduiding J (Jongeren-vragenlijst)*
Volstrekt vergelijkbaar met de V-vragenlijst, maar bestemd voor schriftelijke invulling door elk lid van het huishouden in de leeftijdsklasse van 6 t/m 15 jaar (geboren in de jaren 1980 t/m 1989). De vragen op de J-vragenlijst vormen een deelverzameling uit de V-vragenlijst.

De procedure is als volgt:

Bij het *eerste bezoek* aan het adres wordt een mondeling vraaggesprek gevoerd aan de hand van de H-vragenlijst. Het gesprek vindt plaats met het hoofd van het huishouden of zijn/haar echtgeno(o)t(e)/vaste partner (zie bijlage 1 voor definitie hoofd huishouden).

Via deze vragenlijst worden een aantal huishoudensgegevens vastgelegd.

Nadat dit gesprek heeft plaatsgevonden wordt voor elk lid van het huishouden (6 jaar en ouder) een schriftelijke vragenlijst achtergelaten. Er wordt uitgelegd dat het de bedoeling is dat elk lid van het huishouden zijn eigen vragenlijst invult.

Na ongeveer een week volgt het *tweede bezoek*. Bij het tweede bezoek worden de ingevulde vragenlijsten weer ingenomen en ter plaatse doorgenomen op volledigheid van invulling. Ook kunnen bij het tweede bezoek gerezen problemen overlegd en opgelost worden. De enquêteur/trice verzorgt de inzameling en verzending van de sets vragenlijsten aan GfK.

Het onderzoek gaat over feiten en bij een zeer beperkt aantal vragen over meningen.

Vandaar dat andere leden van het huishouden mogen helpen bij het verstrekken van informatie, mits ze dat kunnen. In ieder geval zullen de gegevens van de kinderen (J-vragenlijst) in de meeste gevallen door een van de ouders/verzorgers moeten worden ingevuld.

Evenzo geldt dat als de ondervraagde persoon bij het eerste bezoek niet alle gegevens weet die op het huishouden betrekking hebben, die gegevens bij het ophaalgesprek genoteerd kunnen worden.

4.3 Veldwerkperiode en gegevensverwerking

De enquêteperiode was gepland voor de maanden september t/m december 1995 en heeft ook grotendeels in deze periode plaatsgevonden. Door de tegenvallende respons is besloten in januari 1996 door te gaan met enquêteren.

De eerste fase van de verwerking van de onderzoeksgegevens en de data-entry is verzorgd door GfK Interact. Naast de gebruikelijke validaties en consistentie-controles is op de data ook een aantal 'kwalitatieve controles' uitgevoerd (zie GfK 1996). In maart 1996 zijn de bestanden als SPSS-systemfiles aan het SCP geleverd. Deze bestanden waren al verrijkt met weegfactoren.

De tweede fase van de verwerking heeft plaatsgevonden op het SCP. Deze fase omvatte een controle op basis van speciale computerprogramma's, het samenvoegen van de verzamelde onderzoeksgegevens en het aanpassen van labelinformatie en naamgeving van de variabelen aan vorige onderzoeken. Deze periode werd voorlopig in mei 1996 afgesloten.

5 RESPONS, NON-RESPONS

5.1 Initiële non-respons

Het verlies in termen van non-respons is bij een onderzoek als het AVO, waarbij wordt gestreefd naar informatie over complete huishoudens en waar een beroep wordt gedaan op een forse bijdrage van de respondent, aanzienlijk. Gelet op de constant dalende respons-van ruim 60% in 1979 tot ruim 40% in 1991- is besloten bij het AVO'95 het aantal contactpogingen aanzienlijk uit te breiden. Dit heeft geleid tot een aanmerkelijk hoger slagingspercentage, zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Tabel 3 Steekproef, responsgegevens AVO'95

	huishoudens		huishoudens	
	aantal	in %	aantal	in %
bruto-adressen	10.500		.	
af: niet behandeld, zoekgeraakt	98		.	
bruto behandeld	10.402	100,0	.	
af: niet bewoond	346	3,3	.	
- fout adres (bejaardentehuis, e.d.)	687	6,6		
- taalproblemen	137	1,3		
bruto-huishoudens	9.232	88,8	9.232	100,0
af niet in staat mee te werken			204	2,2
- weigering			2.194	23,8
- afgebroken/incompleet			486	5,3
geslaagde gesprekken			6.348	68,8
bij: multi's ^a			73	0,8
totaal complete huishoudens			6.421	69,6
personen in complete huishoudens			14.489	

^a Zie voor definitie multi bijlage 1.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal contactpogingen bij de totale steekproef en bij de geslaagde huishoudens:

Tabel 4 Responsgegevens per contactpoging

aantal contactpogingen	totale steekproef		geslaagde huishoudens	
	abs.	in %	abs.	in %
1	2.712	25,7	1.556	24,2
2	2.312	21,9	1.749	27,2
3	1.811	17,1	1.236	19,2
4	1.333	12,6	795	12,4
5	826	7,8	440	6,9
6	579	5,5	283	4,4
7	388	3,7	168	2,6
8	273	2,6	101	1,6
9	158	1,5	49	0,8
10	86	0,8	17	0,3
11	47	0,4	10	0,2
12	29	0,3	9	0,1
13	7	0,1	3	0,0
14	5	0,0	4	0,1
15	3	0,0	0	0,0
onbekend	4	0,0	0	0,0
totaal	10.573	100,0	6.421	100,0

De adressen waarbij na 1 of 2 contactpogingen geen resultaat werd geboekt en geen vervolg-

onderzoek plaatsvond worden gevormd door de harde weigeraars en de foute en onbewoonde adressen.

Om meer inzicht te krijgen in de vertekening ten gevolge van selectieve non-respons is de interviewers gevraagd een aantal kenmerken van de woning en de buurt te noteren, zowel voor de respons als de non-respons. Tevens is getracht bij de non-respondenten een verkorte vragenlijst af te nemen. In de loop van 1997 zal er een aparte publicatie over o.a. de non-respons in het AVO verschijnen.

5.2 Partiële non-respons

Bij het AVO'95 is voor het eerst gebruik gemaakt van imputaties, dat wil zeggen dat voor een aantal niet beantwoorde vragen de ontbrekende antwoorden zijn bijgeschat. Het betreft hier vragen die volgens de routing beantwoord hadden moeten worden, maar de code onbekend/weigert/wil niet zeggen hebben gekregen.

De imputatie is uitgevoerd door GfK Interact met behulp van het programma SURFOX.

In het kort komt de uitgevoerde imputatie op het volgende neer:

- eerst wordt nagegaan welke variabelen een hoge correlatie hebben met de bij te schatten variabele.
- vervolgens worden 'donoren' gezocht: respondenten die qua profiel (scores op de verklarende variabelen) overeenkomen met de in te schatten respondenten. Komen de scores op alle verklarende variabelen volledig met elkaar overeen, dan vindt 'exacte' overzetting van de waarde van de donor naar de ontvanger plaats. Wanneer er meer donoren zijn geselecteerd, wordt uit de groep donoren 'at random' een waarde gekozen.

Niet alle variabelen zijn bijgeschat. Alleen variabelen die met bedragen te maken hebben zijn bijgeschat, omdat hier de partiële non-respons substantieel is. Dit betekent dat op het H-formulier alleen de variabelen bij het blok WONEN zijn bijgeschat en bij het V-formulier het blok INKOMEN.

De geïmputeerde variabelen zijn in een apart bestand ondergebracht, zodat er van het AVO'95 twee bestanden zijn, één met en één zonder imputaties (i.v.m. vergelijkbaarheid met vorige AVO's).

6 WEGING EN OPHOGING

Om uitkomsten voor de populatie te krijgen is de AVO-steekproef opgehoogd naar de totale bevolking. Aan elke respondent is een ophoogfactor toegevoegd op basis van hulpvariabelen. Door het optreden van non-respons bestaat het gevaar van vertekening. Dit gevaar is groter naarmate de non-respons selectiever is. Door de manier van ophogen wordt geprobeerd tot kwalitatief betere uitkomsten te komen. Deze verbetering treedt met name op wanneer hulp- en doelvariabelen hoog gecorreleerd zijn.

6.1 Weging van personen

De netto-steekproef is gewogen naar het totale aantal personen van 6 jaar en ouder in Nederland. Gezien de opzet van de steekproef is er bij de bepaling van de gewichten rekening mee gehouden dat de 0-5-jarigen, de bevolking in inrichtingen of tehuizen (te weten: psychiatrische ziekenhuizen, zwakzinnigeninrichtingen en verpleeghuizen), de zogenoemde varende en rijdende bevolking en de bewoners van bejaardenoorden niet in de steekproef voorkomen. Er is uitgegaan van een bevolkingsaantal van 14.181.904 op 1 januari 1995 (zie tabel 5).

Tabel 5 Bepaling populatieaantal per 1-1-1995

categorie	aantal
totale bevolking per 01-01-1995	15.424.122
minus: personen 0-5 jaar	988.709
aantal personen 6 jaar en ouder	14.435.413
minus: bewoners bejaardenoorden ^a	124.087
	14.311.326
minus: intramurale bevolking 6+ ^b	129.422
totaal	14.181.904

^a CBS Statistiek bejaardenoorden: aantal per 31-12-1993.

^b CBS NASA per 30-09-1994.

Bron: CBS, leeftijdsopbouw naar burgerlijke staat en geslacht per stedelijkheidsmaat op 1 januari 1995

Bij de iteratieve weging zijn de volgende matrices gebruikt.

- leeftijd * geslacht * burgerlijke staat
- geslacht * provincie
- leeftijd* provincie
- leeftijd * stedelijkheidsmaat

Waar de verdeling van de bejaardenoordbewoners en intramurale bevolking naar bovengenoemde kenmerken niet bekend was, is proportioneel afgeboekt.

De tabellen 6 t/m 10 geven de respons naar leeftijd, burgerlijke staat, geslacht en stedelijkheidsmaat.

Tabel 6 Respons naar leeftijd

leeftijd in jaren	personen in steekproef			
	ongewogen aantal	in %	gewogen aantal	in %
5-9 jaar	914	6,3	963	6,6
10-14 jaar	1.038	7,2	922	6,4
15-19 jaar	943	6,5	939	6,5
20-24 jaar	917	6,3	1.164	8,0
25-29 jaar	1.226	8,5	1.323	9,1
30-34 jaar	1.366	9,4	1.333	9,2
35-39 jaar	1.383	9,5	1.238	8,5
40-49 jaar	2.500	17,3	2.347	16,2
50-59 jaar	1.698	11,7	1.666	11,5
60-69 jaar	1.346	9,3	1.329	9,2
70-79 jaar	859	5,9	915	6,3
≥ 80 jaar	299	2,1	350	2,4
totaal	14.489	100,0	14.489	100,0

Tabel 7 Respons naar burgerlijke staat

burgerlijke staat	personen in steekproef			
	ongewogen aantal	in %	gewogen aantal	in %
gehuwd	7.842	54,1	7.149	49,3
gescheiden	487	3,4	739	5,1
weduwstaat	723	5,0	763	5,3
ongehuwd	5.437	37,5	5.838	40,3
totaal	14.489	100,0	14.489	100,0

Tabel 8 Respons naar geslacht

geslacht	personen in steekproef			
	ongewogen aantal	in %	gewogen aantal	in %
man	7.073	48,8	7.192	49,6
vrouw	7.416	51,2	7.297	50,4
totaal	14.489	100,0	14.489	100,0

Tabel 9 Respons naar stedelijkheidsmaat

stedelijkheidsmaat	personen in steekproef			
	ongewogen aantal	in %	gewogen aantal	in %
zeer sterk stedelijk	2.045	14,1	2.753	19,0
sterk stedelijk	2.935	20,3	3.005	20,7
matig stedelijk	3.116	21,5	3.084	21,3
weinig stedelijk	3.316	22,9	3.046	21,0
niet stedelijk	3.077	21,2	2.601	18,0
totaal	14.489	100,0	14.489	100,0

Tabel 10 Respons naar provincie

provincie	personen in steekproef			
	ongewogen aantal	in %	gewogen aantal	in %
Groningen	507	3,5	527	3,6
Friesland	734	5,1	573	4,0
Drente	541	3,7	429	3,0
Overijssel	1.097	7,6	985	6,8
Gelderland	1.782	12,3	1.751	12,1
Utrecht	842	5,8	996	6,9
Noord-Holland	2.075	14,3	2.314	16,0
Zuid-Holland	2.838	19,6	3.120	21,5
Zeeland	375	2,6	343	2,4
Noord-Brabant	2.245	15,5	2.141	14,8
Limburg	1.168	8,1	1.068	7,4
Flevoland	285	2,0	242	1,7
totaal	14.489	100,0	14.489	100,0

6.2 Weging van huishoudens

Er zijn geen aparte weegfactoren gemaakt voor huishoudens.

Een beeld van de verdeling naar type huishouden in het AVO'95 is te zien in tabel 11. Ter vergelijking is in deze tabel ook de verdeling opgenomen, zoals die gevonden wordt in het Woningbehoeftenonderzoek 1993/1994 (WBO'93/'94) van het CBS.

In tabel 11 zijn de huishoudens opgehoogd naar 1:1.000 personen in Nederland.

Tabel 11 Aantal huishoudens naar type (x 1.000)

huishoudindeling	ongewogen		gewogen		WBO'93/'94	
	aantal ^a	in %	aantal ^b	in %	aantal ^c	in %
eenpersoonshuishouden	1.725	26,6	2.021	31,2	1.986	31,0
niet-gezinshuishouden	473	7,3	546	8,4	516	8,1
eengezinshuishouden:						
echtbaar + anderen	1.596	24,6	1.476	22,8	1.467	22,9
eengezinshuishouden:						
echtbaar + kinderen + anderen	2.312	35,7	1.988	30,7	2.018	31,5
eengezinshuishouden:						
een ouder + kinderen + anderen	360	5,6	434	6,7	406	6,3
meergezinshuishouden	11	0,2	12	0,2	15	0,2
totaal	6.477	100,0	6.477	100,0	6.407	100,0

^a Dit aantal is verkregen door het werkelijke aantal van 6.421 huishoudens in de steekproef te vermenigvuldigen met een factor 6.477/6.421.

^b Dit aantal is verkregen door de ophoogfactor (AS18) van het hoofd van het huishouden te gebruiken.

^c Dit aantal is verkregen door het WBO'93/'94 te wegen met de huishoudweegfactor.

Uit tabel 11 blijkt dat na ophoging tot 1:1.000 personen er 6.477 duizend huishoudens ontstaan. Daarbij is gebruik gemaakt van de weegfactor van het hoofd van het huishouden. Gezien de netto-respons van complete huishoudens (6.421) betekent dit dat elk huishouden in het AVO'95 staat voor 1.009 huishoudens in Nederland.

In vergelijking tot het WBO'93/'94 wordt het totale aantal huishoudens zeer goed benaderd (verwacht mocht worden dat het aantal huishoudens met ca. 100.000 gestegen zou zijn). Als de ophoogfactor van het hoofd wordt gebruikt lijkt de verdeling van het aantal huishoudens in het AVO'95 goed overeen te komen met wat verwacht mocht worden (een stijging van het aantal alleenstaanden en niet-gezinshuishoudens en een daling van het aantal 'traditionele' gezinnen).

7 OPZET MICRO-DATABESTAND AVO'95

Het databestand is georganiseerd in een SPSS SYSTEM FILE (SPSSX versie). Dit onderzoeksbestand bevat alle basisvariabelen (met een zeer klein aantal toevoegingen). Over de organisatie van het bestand kan het volgende opgemerkt worden.

1. Elke respondent vormt een individuele case die de volgende gegevens bevat:
  - alle gegevens van de V/J-vragenlijst;
  - alle gegevens van de H-vragenlijst van het huishouden waartoe de respondent behoort;
  - een beperkt aantal geconstrueerde variabelen voor verdere bewerkingen.
2. De records (cases) van respondenten uit eenzelfde huishouden volgen elkaar zonder onderbreking op en staan in een bepaalde volgorde.
In de sequentiële rangschikking van het bestand is binnen het huishouden de volgende volgorde van cases aangehouden:
  - eerst de leden van het huishouden (indien aanwezig);
  - dan de partner van het hoofd (indien aanwezig);
  - en als laatste het hoofd van het huishouden.
3. Bij de naamgeving van de variabelen is uitgegaan van de naamgeving zoals die is toegekend aan de variabelen in het AVO'87 en AVO'91 bestand. Nieuwe variabelen m.b.t. het V/J-formulier hebben een naam gekregen vanaf V320. Nieuwe variabelen m.b.t. het H-formulier hebben een naamgeving vanaf V750.
4. De volgorde van de variabelen in het bestand is op variabele naam (varname) en niet op volgorde van de vragen zoals ze in de vragenlijsten zijn gesteld.
5. Alle variabelen in het bestand zijn van een label voorzien (var label). Alle var labels beginnen met een verwijzing naar het vraagnummer uit de vragenlijst.
6. Ook zijn bij alle variabelen de antwoordcategorieën, op een enkele uitzondering na, van een label voorzien, het zogenoemde value label. Alleen bij de volgende drie variabelen zijn de value labels niet volledig gecodeerd:

var naam	var label
V504	gemeentenummer
V252	SBI93 3 digit bedrijfsklasse code
V253	CBS92 5 digit beroepen code

7. Voor het coderen van uitzonderingswaarden is bij alle variabelen dezelfde standaardcodering toegepast. Daarvoor zijn negatieve gehele waarden gekozen in het bereik van -7 tot -1. Deze standaard 'uitzonderings' coderingen zijn niet meer van value labels voorzien.

antwoordcode	value label
-7 =	n.v.t. vanwege type vragenlijst
-6 =	toetsfout
-5 =	n.v.t. vanwege routing binnen vragenlijst
-4 =	weet niet; geen antwoord
-3 =	weet niet
-2 =	geen antwoord
-1 =	andere reden

8. Bij alle vragen waarbij de antwoordcategorieën van het ja/nee-type zijn, is de volgende standaardisatie aangebracht:

antwoordcode	value label
0 =	neen
1 =	ja

9. In alle gevallen waar sprake is van een geboortejaar is het geboortejaar gecodeerd naar leeftijd en wel naar de leeftijd op 1-1-1996.

10. Voor alle (geld)bedragen geldt dat zij gecodeerd zijn in hele Nederlandse guldens.

11. Het overzicht van de door het SCP afgeleide en toegevoegde variabelen is als volgt:

var naam	var label
V001	resp. V:nr binnenkomst (100*V002+V003)
V003	resp. V:nr formulier
V008	burgerlijke staat (V512xx gecopieerd)
AS03	provincie
AS04n	stedelijkheidsmaat
AS07	netto-inkomen hfd+prtnr excl kb
AS08	type huishouden CBS-WBO-definitie
AS15	weegfactor personen
AS18	opgehoogde AS15 gedeeld door 1.000
AS22	hoogst voltooide opleiding
AS23	hoogst gevolgde opleiding
AS24	hoogst gevolgde opleiding voltooid?

8 LITERATUUR

GfK Interact (1996)

GfK Interact. Aanvullend Voorzieningengebruik Onderzoek 1995 -onderzoeksverantwoording-, Ond.nr.: 10.00.4430 (vertrouwelijk). Dongen, juli 1996.

SCP (1996)

Werkprogramma 1996-1997. Rijswijk: Sociaal en Cultureel Planbureau, 1996.

SCP (1992)

Onderzoeksverantwoording AVO'91. Rijswijk, november 1992.

A ENQUÊTE-INSTRUCTIE

B H-VRAGENLIJST (HUISHOUDEN)

C V-VRAGENLIJST (VOLWASSENEN)

D

J-VRAGENLIJST (JEUGD)

E KAARTENBOEK